

Издeнүүчү Чoкoшeвa Бурулкaн Сaпaрoвнaнын 13.00.02 – oкyтуунун жaнa тaрбиялoонун теориясы менен методикасы (кыргыз тили) адистиги боюнчa “Башталгыч класстарда кыргыз тилин текстке байланыштуу окутуунун технологиясын моделдештирүү” деген темадагы докторлук диссертациялык иши боюнчa И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин жана Жусуп Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин алдындагы педагогика илимдеринин доктору (кандидаты) окумуштуулук даражасын изденип алуу боюнчa уюштурулган Д 13.16.527 диссертациялык кеңешинин эксперттик комиссиясынын

БҮТҮМҮ

Эксперттик комиссиянын курамы: Эксперттик комиссиянын төрайымы – педагогика илимдеринин доктору, профессор Батаканова С.Т. Комиссиянын мүчөлөрү: педагогика илимдеринин доктору Сакиева С.С., филология илимдеринин доктору, профессор Абдувалиев И.А.,

Издeнүүчү Чoкoшeвa Бурулкaн Сaпaрoвнaнын 13.00.02 – oкyтуунун жaнa тaрбиялoонун теориясы менен методикасы (кыргыз тили) адистиги боюнчa “Башталгыч класстарда кыргыз тилин текстке байланыштуу окутуунун технологиясын моделдештирүү” деген темадагы 13.00.02. – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы адистигине ылайык педагогика илимдеринин доктору окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн жазылган диссертациялык ишин карап чыгып, диссертация тууралуу төмөнкүлөрдү ырастайт:

Диссертациялык кеңешке диссертацияларды коргоого кабыл алуу укугу берилген адистикке иштин дал келиши.

Издeнүүчү Чoкoшeвa Бурулкaн Сaпaрoвнaнын 13.00.02 – oкyтуунун жaнa тaрбиялoонун теориясы менен методикасы (кыргыз тили) адистиги боюнчa “Башталгыч класстарда кыргыз тилин текстке байланыштуу окутуунун технологиясын моделдештирүү” деген темадагы докторлук диссертациясы диссертациялык кеңештин профилеине туура келет.

Иште 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз тили) адистигинин паспортуна толугу менен жооп берүүчү башталгыч класстарда кыргыз тилин текстке байланыштуу окутуунун технологиясын моделдештирүү боюнчa теориялык жана практикалык изилдөөлөр жүргүзүлгөн.

Диссертациялык иштин максаты: Башталгыч класстарда кыргыз тилин эне тили катары окутуу теориясын жана тажрыйбасын жалпылоо жана аны тексттин жардамы менен окутуп-үйрөтүүнүн илимий-педагогикалык негиздерин иштеп чыгуу аркылуу башталгыч класстарда билим жана тарбия берүүнүн деңгээлин көтөрүү, окуучулардын жалпы лингвистикалык жана

коммуникативдик компетенцияларын калыптандыруу жана өнүктүрүүнүн алгылыктуу жолдорун аныктоо, ишке киргизүү жана жайылтуу.

Коюлган максаттар диссертацияда төмөндөгү милдеттерди аткаруу менен чечилген:

1. Башталгыч класстарда кыргыз тилин эне тили катары окутуудагы педагогикалык, методикалык проблемаларды жана аларды чечүүнүн теориялык жана практикалык мүмкүнчүлүктөрүн белгилөө.
2. Башталгыч класстарда кыргыз тилин эне тили катары окутуу абалын жана тажрыйбасын изилдөө.
3. Башталгыч класстарда кыргыз тилин эне тили катары окутуу методикасы менен лингвистика, лингводидактика, тексттин лингвистикасы, психология, ж.б. илимдеринин өз ара байланышына таянуу менен кыргыз тилин текстке байланыштуу окутуунун илимий- методикалык негиздерин иштеп чыгуу.
4. Башталгыч класстарда кыргыз тилин текстке байланыштуу окутуунун мазмунун, теориялык негиздерин, принциптерин, методун, окутуу каражаттарын иштеп чыгуу.
5. Иштелип чыккан илимий- методикалык материалдардын ылайыктуулугун текшерүү жана өркүндөтүү максатында педагогикалык эксперимент жүргүзүү.

Диссертациянын изилдөө объектиси : Башталгыч класстарда кыргыз тилин эне тили катары окутуу процесси.

Изилдөөнүн методдору: Изилдөөнүн темасы боюнча илимий- теориялык жана методикалык адабияттарды талдоо, башталгыч класстарда кыргыз тилин окутуу процессине байкоо жүргүзүү, башталгыч класстарда кыргыз тилин окутуунун максатын жана мазмунун теориялык жактан иликтөө, кыргыз тилин окутууда окуучулардын жалпы лингвистикалык, коммуникативдик компетенцияларын өнүктүрүү максатында ылайыктуу окуу каражаттарын тандоо, педагогикалык эксперимент жүргүзүү, анын жыйынтыктарын сапаттык жана сандык жактан иликтөө, корутундулоо жана жалпылоо.

1.Диссертациялык изилдөөнүн актуалдуулугу.

Башталгыч класстарда эне тилин тексттин негизинде окутуу методикасы илимий изилдөөгө алына элек. Изилдөөдө башталгыч класстарда кыргыз тилин окутууга багытталган маанилүү милдеттерди илимий- практикалык жактан иликтөөгө арналган.

Башталгыч класстарда эне тилин мезгил талабына шайкеш келген окуу материалы менен окутуу жана өздөштүрүү теориясын иштеп чыгуу, аны окутуунун максаттары менен милдеттерин, анын мазмунун, методдорун,

окутууну уюштуруу формаларын белгилөө, окуу каражаттары менен окутууну көзөмөлдөө ыкмаларын иштеп чыгуу милдеттери негизги милдеттерден болуп эсептелет. Башталгыч класстарда эне тилин окутуп-үйрөтүүнүн учурдун талабына ылайык кабыл алынган мамлекеттик стандарттын мазмунуна шайкеш методикасынын иштелбегендиги, аны окуучулардын жалпы лингвистикалык, коммуникативдик компетенцияларын өнүктүрүүгө багытталган нукта иштеп чыгуу зарылдыгы бул изилдөө ишинин актуалдуулугун аныктайт.

2.Илимий жаңылыгы.

1. Башталгыч класстарда кыргыз тилин окутуу методикасы түшүнүгүнүн маани- маңызы ачылып, анын мазмунуна тактоолор киргизилген.
2. Башталгыч класстарда кыргыз тилин окутуунун жалпы абалы, педагогикалык, методикалык проблемалары, тажрыйбасы ырааттуу жана комплекстүү талдоого алынган.
3. Кыргыз тилин эне тили катары окутуу процессинин педагогикалык маани-маңызы ачылган.
4. Башталгыч класстарда кыргыз тилин текстке байланыштуу окутуунун мазмуну, теориялык негиздери, окуу каражаттары, окутуу процессин көзөмөлдөөгө алуу ыкмалары иштелип чыккан.
5. Кыргыз тилин текстке байланыштуу окутууга карата иштелип чыккан илимий-методикалык сунуштардын ылайыктуулугу педагогикалык эксперимент өткөрүү аркылуу далилденген.

3.Диссертацияда чыгарылган ар бири илимий жыйынтыктын (жобонун) жана изденүүчүнүн корутундусунун жаңылыгынын деңгээли.

- 1.Башталгыч билим берүүнүн Мамлекеттик жаңы стандартынын, куррикулумунун кабыл алынышы, башталгыч класстарда кыргыз тилин эне тили катары окутуунун заманбап методикасынын иштелип чыгышын талап кылат.
- 2.Башталгыч класстарда кыргыз тилин окутуу боюнча окуу китептери, окуу-методикалык куралдар окутуунун заманбап талаптарына таянуу менен иштелип чыгууга тийиш.
- 3.Изилдөө ишинин жыйынтыгында башталгыч класстарда кыргыз тилин эне тили катары окутуп- үйрөтүүнүн текстке байланыштуу окутуу методикасы, диссертацияда аныкталган максаттары жана милдеттери, иштелип чыккан мазмуну, каражаттары, окутууну уюштуруу формалары, көзөмөлдөө ыкмалары натыйжалуу.
- 4.Эне тилин башталгыч класста текстке байланыштуу окутуу процессинде тилдик материалдарды өздөштүрүү кеп өстүрүү менен байланышта жүргүзүлүүгө тийиш.

Изилдөөнүн жыйынтыктарын апробациялоо.

Диссертация И.Арабаев атындагы КМУнун Башталгыч класстарда кыргыз, орус тилдерин окутуунун технологиясы кафедрасынын жыйынында

өткөрүлгөн. Изилдөөнүн негизги натыйжалары баяндама түрүндө болуп, илимий- практикалык конференцияларда (И.Арабаев атындагы КМУ, Бишкек- 2009-ж., 2010-ж, 2011-ж, 2012-ж, 2013-ж, К.Тыныстанов атындагы ИМУ, Каракол, 2013-ж, Ж.Баласагын атындагы КУУ, Бишкек, 2013-ж, КББА, Бишкек, 2013-ж.) өткөрүлгөн. Мындан тышкары изилдөө маселелерине байланыштуу макалалар Россиянын илимий-методикалык басылмаларында жарыяланган. (2016-ж.) Изилдөөнүн негизинде жазылган окуу китеби, окуу китебине карата мугалимдер үчүн методикалык колдонмо республиканын мектептеринин башталгыч класстарында кыргыз тилин окутуу процессинде апробациядан өткөрүлгөн.

4.Диссертацияда изденүүчү чыгарган ар бир илимий жыйынтыктарынын (жобонун) жана изденүүчүнүн корутундусунун жаңылыгынын деңгээли:

1-жыйынтык. Жаңы, башталгыч класстарда кыргыз тилин эне тили катары окутуудагы педагогикалык, методикалык проблемаларды жана аларды чечүүнүн теориялык жана практикалык мүмкүнчүлүктөрүн белгилеген.

2-жыйынтык. Жарым жартылай жаңы, башталгыч класстарда кыргыз тилин эне тили катары окутуу абалын жана тажрыйбасын изилдөөгө алган.

3-жыйынтык. Жаңы деп эсептелет, анткени, башталгыч класстарда кыргыз тилин эне тили катары окутуу методикасы менен лингвистика, лингводидактика, тексттин лингвистикасы, психология, ж.б. илимдеринин өз ара байланышына таянуу менен кыргыз тилин текстке байланыштуу окутуунун илимий- методикалык негиздерин иштеп чыккан.

4-жыйынтык. Жарым-жартылай жаңы, себеби, башталгыч класстарда кыргыз тилин текстке байланыштуу окутуунун мазмунун, теориялык негиздерин, принциптерин, методун, окутуу каражаттарын иштеп чыккан.

5-жыйынтык. Жарым-жартылай жаңы, иштелип чыккан илимий-методикалык материалдардын ылайыктуулугун текшерүү жана өркүндөтүү максатында педагогикалык эксперимент жүргүзүлгөн.

5.Алынган жыйынтыктардын практикалык баалуулугу.

Диссертациянын жыйынтыктары кыргыз тилин башталгыч класстарда окутуу үчүн окуу программаларын, методикалык колдонмолорду түзөтүүгө жана өркүндөтүүгө жардам берет; башталгыч класстарда кыргыз тилин эне тили катары окутуунун сапатын жогорулатууга көмөкчү болот; башталгыч класстардын мугалимдеринин кесиптик квалификациясын жогорулатууга өбөлгө түзөт; студенттерге, аспиранттарга билим алуу процессинде, окутуучуларга, мугалимдерге, окуу китептеринин авторлоруна кыргыз тилин окутуу ыкмаларын колдонууга керектүү эмгек боло алат.

6. Чокошева Бурулкан Сапаровнанын диссертациясынын материалдары төмөндөгү документтерде, материалдарда жана иштелмелерде колдонулган:

- ЖАК талап кылган илимий-педагогикалык басылмаларда чагылдырылган;
- илимий-практикалык конференцияларда баяндамалар жасалган;
- сабактар, тренингдер өткөрүлгөн;
- педагогикалык эксперименттерде текшерилген.

7. Б.С.Чокошеванын диссертациясынын материалдарын ишке ашыруунун жыйынтыктары боюнча төмөнкүдөй оң натыйжалар алынган:

1. Эне тилин өздөштүрүүгө карата сунушталган ыкмалары жана окуу материалдары боюнча окутуунун негизинде окуучулардын өздөштүрүү деңгээли бир кыйла жогорулады. Атайын даярдалган тапшырмалардын негизинде тексттерди окуу, түшүнүү, талдоо, изилдөө жүргүзүү, тексттин негизинде грамматикалык тапшырмаларды аткаруу иш-аракеттеринде контролдук топторго караганда эксперименттик топтордо пайыздык өсүш байкалды. Окуучулар текстти талдоо, андагы жаңы сөздөрдү өздөштүрүү, текстке карата дидактикалык материалдар менен иштөө, грамматикалык материалдарды тексттин негизинде өздөштүрүү аркылуу тилдик жана коммуникативдик компетенциялары калыптана тургандыгы белгиленген.

2. Коммуникативдик компетенциялардын талаптарына ылайык, кеп жана байланыштуу кепти өстүрүү боюнча иш-аракеттерге жараша текст менен иштөө, текст түзүү, кептин түрлөрүн уюштуруу, монолог, диалог түзүү, жазуу иштеринин түрлөрү боюнча иш алып баруу, жазуу кебиндеги ойду ырааттуу берүүсү, андагы грамматикалык-лексикалык эрежелерди орду менен колдоно алуусу, текстти угуп, түшүнүүсү жана аны жазуу кебин түзүүдө, ар түрдүү грамматикалык-лексикалык тапшырмаларды аткарууда колдоно алуу мүмкүнчүлүктөрү жогорулагандыгы көрүнгөн.

3. Педагогикалык экспериментке чейинки жана кийинки натыйжалар сандык жана сапаттык жактан жыйынтыкталып, башталгыч класстардын окуучуларынын кыргыз тилин текстке байланыштуу өздөштүрүү деңгээлдеринин (төмөнкү, ортоңку, жогорку) көрсөткүчтөрү диаграммаларда, таблицаларда көрсөтүлдү. Сунуш кылынган ыкма, каражат, методдорду колдонуу менен өтүлгөн сабактардын негизинде окуучулардын эне тилин өздөштүрүүсү эксперименталдык топтордо контролдук топторго караганда орто эсеп менен 8% га көтөрүлгөндүгүн аныкталган.

Изилдөөнүн негизги мазмуну төмөндөгү эмгектерде чагылдырылган:

Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин грифи менен чыгарылган окуу китептерин жана методикалык колдонмолор:

1. **Чокошева, Б.С.** Кыргыз тили 2-класс. [Текст]/ окуу китеби/ Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова - Б.:2013,- 144 б.
2. **Чокошева, Б.С.** Кыргыз тили 2-класс. [Текст]/ методикалык колдонмо/ Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова - Б.:2013, - 88 б.
3. **Чокошева, Б.С.** Кыргыз тили 3-класс. [Текст]/ окуу китеби/ Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова - Б.:2014,- 144 б.
4. **Чокошева, Б.С.** Кыргыз тили 3-класс. [Текст]/ методикалык колдонмо/ Б.С.Чокошева, А.Р. Акунова, С.Шаелдаева - Б.:2014,- 88 б.
5. **Чокошева, Б.С.** Кыргыз тили 4-класс. [Текст]/ окуу китеби/ Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова – Б.:2015,- 144 б.
6. **Чокошева, Б.С.** Кыргыз тили 4-класс. [Текст]/ методикалык колдонмо/ Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова, С.Шаелдаева – Б.:2015,- 88 б.

Окуу-методикалык колдонмолор, окуу куралдары, типтүү программалар, монографиялар:

7. **Чокошева, Б.С.** Азыркы кыргыз тили. Морфология. [Текст]/ окуу куралы/ Б.С.Чокошева, А.Р. Акунова, Г.Эшимбекова -Б.: 2008,- 160 б.
8. **Чокошева, Б.С.** Азыркы кыргыз тили. Фонетика. [Текст]/ окуу куралы / Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова – Б.: 2009,- 150 б.
9. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч класстарда сын атооч сөз түркүмүн окутуунун методикасы. [Текст]/ монография / Б.С.Чокошева – Б.:2009,- 135 б.
- 10.**Чокошева, Б.С.** Башталгыч класстарда кыргыз тилин окутуунун методикасы. [Текст]/ типтүү программа. / Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова, М. Раимбекова – Б.:2009,- 38 б.
- 11.**Чокошева, Б.С.** Башталгыч класстарда кыргыз тилин окутуунун методикасы. [Текст]/ методикалык колдонмо / Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова – Б.:2009,- 55 б.
12. **Чокошева, Б.С.** Инсанга багытталган окутуунун сабактарынын план-конспектилерин [Текст]/ окуу куралы/ Б.С. Чокошева, ж.б.- Б.:2011, - 96 б.
13. **Чокошева, Б.С.** Кыргыз тилинин практикалык курсу. 1-бөлүм. [Текст]/ окуу куралы. / Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова.-Б.:2011,- 110 б.
- 14.**Чокошева, Б.С.** Кыргыз тилинин практикалык курсу. 2-бөлүм. [Текст]/ окуу куралы / Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова –Б.:2011,- 115 б.

15. **Чокошева, Б.С.** Кыргыз тилинин практикалык курсу боюнча типтүү программа [Текст] / типтүү программа / Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова.- Б.:2011,- 18 б.
16. **Чокошева, Б.С.** Окуп-үйрөнүүдөн күтүлүүчү натыйжалар. Кыргыз тили-1-4 класс. [Текст] / методикалык колдонмо. / Б.С.Чокошева, А.Р. Акунова – Б.:2011,- 98 б.
17. **Чокошева, Б.С.** Билим башаты- башталгыч класс. [Текст]/ жыйнак. / Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова, Ж.У.Байсалов – Б.:2011,- 90 б.
18. **Чокошева, Б.С.** Азыркы кыргыз тили. Фонетика жана лексикология [Текст]/ Окуу куралы / Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова, М.Раимбекова – Б.:2013,- 150 б.
19. **Чокошева, Б.С.** Кыргыз тилинин практикалык курсун окутуунун кредиттик технологиясына негиздеп үйрөтүү [Текст]/ окуу-методикалык колдонмо / Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова – Б.:2013,- 165 б.
20. **Чокошева, Б.С.** Кыргыз тилинин практикалык курсун окутуунун дистанттык формасына негиздеп окутуу- үйрөтүү. [Текст]/ окуу-методикалык колдонмо / Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова –Б.:2013,- 95 б.
21. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч класстарда кыргыз тилин окутуунун методикасы. [Текст]/ окуу куралы / Б.С. Чокошева- Б.:2014,- 263 б.
22. **Чокошева, Б.С.** Жат жазуулар жыйнагы. 2-4-класс. [Текст]/ методикалык колдонмо / Б.С. чокошева - Б.:2014, 90 б.
23. **Чокошева, Б.С.** Жат жазуулар жана баяндамалар жыйнагы. 2-4-класс. [Текст]/ методикалык колдонмо. / Б.С.Чокошева, М.Раимбекова - Б.:2014,- 130 б.
24. **Чокошева, Б.С.** Каллиграфия боюнча практикум дисциплинасы боюнча окуу методикалык комплекс. [Текст]/ методикалык колдонмо / Б.С.Чокошева – Б.:2014,- 85 б.
25. **Чокошева, Б.С.** Жаңы билим берүүнүн технологиялары дисциплинасы боюнча окуу методикалык комплекс. [Текст]/ методикалык колдонмо / Б.С.Чокошева – Б.:2015,- 80 б.
26. **Чокошева, Б.С.** Окуучулардын окуу жетишкендиктерин баалоо жана мониторинг жүргүзүү боюнча окуу методикалык комплекс. [Текст]/ методикалык колдонмо / Б.С.Чокошева – Б.:2015,- 80 б.
27. **Чокошева, Б.С.** Түшүндүрүп окутуунун теориясы жана методикасы боюнча типтүү программа [Текст]/ типтүү программа / Б.С.Чокошева, М.Раимбекова - Б.:2016,- 25 б.

28. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч класстарда окуучулардын кебин байытуунун жолдору жана ыкмалары. [Текст]/ методикалык колдонмо. / Б.С.Чокошева – Б.:2016,- 35 б.

29. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч класстарда кыргыз тилин текстке байланыштуу окутуунун технологиясы. [Текст]/ монография/ Б.С.Чокошева - Б.:2016,- 265 б.

30. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч класстарда кыргыз тилин окутуунун байкоо жана салыштыруу методдору [Текст]/ Б.С.Чокошева // Интернаука.- М.:2016.- №8 (53). 102-107-бб.

31. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч класстарда жазуу иштерин интерактивдүү ыкмаларды пайдалануу менен жүргүзүү [Текст]/ Б.С.Чокошева // Интернаука.-М.:2016.- №8 (53). 108-113-бб.

32. **Чокошева, Б.С.** Роль изложения в обогащении речи учащихся начальных классов” [Текст]/ Б.С.Чокошева // Проблемы современной науки и образования, М.:2016. -№23(65). 74-77-бб.

33. **Чокошева, Б.С.** Применение совместных учебных методов, пристального чтения и понимания при обучении кыргызскому языку в начальных классах [Текст]/ Б.С.Чокошева // Проблемы современной науки и образования, М.:2016.- №23(65). 77-80-бб.

34. **Чокошева, Б.С.** Использование интерактивной стратегии синквейн при обучении кыргызскому языку в начальных классах посредством текста [Текст]/ Б.С.Чокошева // Проблемы современной науки и образования. М.:2016.- №24(66). 49-52-бб.

35. **Чокошева, Б.С.** Оценка учебных достижений и письменных работ учащихся при обучении родному языку [Текст]/ Б.С.Чокошева // Проблемы современной науки и образования, М.:2016.- №24(66). 53-56-бб.

36. **Чокошева, Б.С.** Проведение интеграционных уроков при обучении кыргызскому языку посредством текста в начальных классах [Текст]/ Б.С.Чокошева // Проблемы современной науки и образования, М.:2016.- №25 (67). 75-78-бб.

Илимий макалалар:

37. **Чокошева, Б.С.** Куррикулумдун негизинде окутуунун өзгөчөлүгү эмнеде? [Текст]/ Б.С.Чокошева // И.Арабаев атындагы КМУнун жарчысы, 2009, №1. 155-158-бб.

38. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч класстарда эне тилин окутуу. [Текст]/ Б.С.Чокошева // И.Арабаев атындагы КМУнун жарчысы, 2009, №1. 165-167-бб.

39. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч класстар үчүн түзүлгөн жаңы муундун окуу китептерине коюлуучу талаптар [Текст]/ Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова // И.Арабаев атындагы КМУнун жарчысы, 2009, №2. 67-71-бб.
40. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч класстарда эне тилин окутуунун жаңычыл ыкмасы [Текст]/ Б.С.Чокошева // И.Арабаев атындагы КМУнун жарчысы, 2010, №4. 66-69-бб.
41. **Чокошева, Б.С.** Жаңы муундун окуу китептери [Текст]/ Б.С.Чокошева // И.Арабаев атындагы КМУнун жарчысы, 2010, №4.63-66-бб.
42. **Чокошева, Б.С.** Кыргыз тилин окутууда инновациялык технологияларды колдонуу [Текст]/ Б.С.Чокошева // Кыргыз тили жана адабият журналы, 2012, №1.109-113-бб.
43. **Чокошева, Б.С.** С.Турусбековдун Кыргызстандын башталгыч билим берүүсүнө кошкон салымы [Текст]/ Б.С.Чокошева // И.Арабаев атындагы КМУнун жарчысы, 2012, №3.112-115-бб.
44. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч мектепте кыргыз тилин окутуунун методдору [Текст]/ Б.С.Чокошева // Ысык-Көл университетинин жарчысы, 2012, №33.77-85-бб.
45. **Чокошева, Б.С.** Учебно-методический комплекс направленный на формирование профессиональной компетенции студента [Текст]/ Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова // “Высшее образование Кыргызской Республики” 15-март 2012. №1.25-29-бб.
46. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч класстарда окуучулардын окуу жетишкендиктерин баалоо [Текст]/ Б.С.Чокошева // Ж.Баласагын атындагы КУУнун жарчысы, атайын чыгарылыш, 2012. №1. 248-254-бб.
47. **Чокошева, Б.С.** Организация самостоятельной работы студентов с помощью УМК [Текст]/ Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова // Ош МУнун жарчысы 2012, №4.97-100-бб.
48. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч мектептин мугалимдери үчүн профессор К.Сартбаев- кыргыз элинин Ушинскийи [Текст]/ Б.С.Чокошева // И.Арабаев атындагы КМУнун жарчысы, 2012, №3.247-249-бб.
49. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч класстарда кыргыз тилин окутууда окуу максаттарын коюу жана кызматташтык [Текст]/ Б.С.Чокошева // И.Арабаев атындагы КМУнун жарчысы, 2012, №3.293-296-бб.
50. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч класстарда кыргыз тилин окутууда оюндарды колдонуу [Текст]/ Б.С.Чокошева // И.Арабаев атындагы КМУнун жарчысы, 2012, №3. 399-402-бб.

51. **Чокошева, Б.С.** Студенттин өз алдынча адистик компетенцияларын калыптандыруу үчүн түзүлгөн окуу-методикалык комплекс [Текст]/ Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова // Кыргыз билим берүү академиясынын кабарлары, 2012, №4 (24). 46-50-бб.

52. **Чокошева, Б.С.** Мектептеги студент- практикант уюштурган сабактардын насаатчы тарабынан бааланышы [Текст]/ Б.С.Чокошева, А.Р.Акунова // Известия ВУЗов, 2013, №5. 111-115-бб.

53. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч мектепте кыргыз тилин текстке негиздеп окутуунун уюштуруу. Жалал-Абад мамлекеттик университетинин жарчысы, 2013, №1 (27) 1-бөлүм. 162-167-бб.

54. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч класстарда кыргыз тилин текстке байланыштуу окутууда Блумдун таксономиясын пайдалануу. [Текст]/ Б.С.Чокошева // И.Арабаев атындагы КМУнун жарчысы, 2013, атайын чыгарылыш. 263-266-бб.

55. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч класстарда кыргыз тилин окутууда дидактикалык чыгармалардын ролу [Текст]/ Б.С.Чокошева // И.Арабаев атындагы КМУнун жарчысы, 2013, атайын чыгарылыш. 10-12-бб.

56. **Чокошев, Б.С.** Профессор К.Сартбаев – башталгыч билим берүүгө зор салым кошкон окумуштуу [Текст]/ Б.С.Чокошева // И.Арабаев атындагы КМУнун жарчысы, 2013, атайын чыгарылыш. 266-270-бб.

57. **Чокошева, Б.С.** Башталгыч класстарда кыргыз тилин окутууда окуучулардын окуу жетишкендиктерин баалоо ыкмалары. И.Арабаев атындагы КМУнун жарчысы, 2015, атайын чыгарылыш. 78-81-бб.

8. Авторефераттын диссертациянын мазмунуна дал келиши.

Автореферат негизинен диссертациянын мазмунуна, анда коюлган изилдөөнүн максаттарына жана милдеттерине дал келет.

9. Жетектөөчү уюмду, расмий оппоненттерди дайындоо жөнүндө сунуштун негиздүүлүгү.

Диссертациялык кеңештин эксперттик комиссиясы жетектөөчү мекеме катары Жалал-Абад мамлекеттик университетинин Башталгыч билим берүүнүн теориясы жана методикасы, Кыргыз, дүйнөлүк элдер адабияты жана журналистика кафедраларын сунуштайт. Аталган кафедрада сунушталган илимдин тармагы боюнча илимдин докторлору, кандидаттары: Сакиева С.С. - п.и.д. 13.00.02 - окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты), Токтогулов С.- п.и.д. 13.00.01- жалпы педагогика, педагогиканын жана билим берүүнүн тарыхы, Ураимов К.М. - п.и.к. ж.б. жана филология илимдеринин доктору, кандидаттары, доценттер: Эшиев Ж. –ф.и.д. 10.01.01- кыргыз адабияты, Чокоева Д.М., Бакирова Г.К.,

Кадырова А.К., Ажыбаева З.А., Шакирова М., Рыскулова Г.У., Көчөрөва Г. ж.б. адистер эмгектенет.

Эксперттик комиссия расмий оппоненттер катары төмөнкү адистерди сунуш кылат.

Биринчи расмий оппонент катары кыргыз тилин окутуунун теориясы менен практикасы боюнча адис, педагогика илимдеринин доктору, профессор С.Т.Батаканованы сунуш кылат (13.00.02). Анын эмгектери: 1. Кыргыз тилиндеги мүчөлөр. Методикалык колдонмо.- Б.: КАЧИ. 1994.- 52 б. 2. Орус аудиторияларында жак категориясын окутуу. [Текст]/ С.Т.Батаканова // Илимий макалалар жыйнагы. –Б.: БГУ, 1997. 191-204 бб. 3. Бөтөн тилдүү студенттерге кыргыз тилин үйрөтүүнүн проблемалары. [Текст]/ С.Т.Батаканова // “Айыл чарба илимдерин мамлекеттик тилде окутуунун актуалдуу маселелери” аттуу илимий-практикалык конференциянын материалдары. –Б.: ОсОО “Деми”, 2004. 5-9-бб. 4. Кыргыз тилинин практикалык курсу. Окуу курал. –Б.: Учкун, 2004. -342 б. 5. Орус аудиторияларында кыргыз тилин окутуунун айрым маселелери. [Текст]/ С.Т.Батаканова // Мамлекеттик тилди окутуунун маселелери. –Б.: 2004. 152-156-бб. 6. Мамлекеттик тилди окутуунун проблемалары. [Текст]/ С.Т.Батаканова // “Кыргызстандын келечеги- мамлекеттик тилинде” аттуу илимий конференциянын материалдары. –Б.: КУУ, 2008. 200-205 бб.

Экинчи расмий оппонент катары педагогика илимдеринин доктору, профессор Жаксылыкова Күляй Баймендиновнаны сунуш кылат. (13.00.02) (Абай атындагы Казак улуттук педагогикалык университети). Анын эмгектери: 1. Казак тилин модуль аркылы окутуу: теориясы және әдістемесі.- Монография- Алматы.: 2011; 2. Профессиональный казахский язык.- Учебник. (Для студентов технических высших учебных заведений) / учебник

Алматы.: 2013; 3. Казахский язык- Учебник. (Для студентов технических высших учебных заведений) учебник.- Алматы.: 2011. 4. Методика контроля и оценки знаний студентов (казахский язык в неязыковых вузах) учебное пособие.- Алматы.: 2009; 5. An efficiency of the use of informative communicative technologies in learning professional language- Turk Dunyasi Kultur Dergisi- Istanbul/ Aksaray.: Fatih? 2013.

Үчүнчү расмий оппонент катары кыргыз тили боюнча адис, филология илимдеринин доктору, профессор И.Абдувалиевди сунуш кылат (10.02.01). Анын эмгектери: 1. Түркология боюнча лекциялар. Жогорку окуу жайлардын

студенттери үчүн окуу курал. – Жалал-Абад, 2004. – 60 с. (соавтор: Ормонбекова А.). 2.Этимология жана лексикография. –Б.: 2007. -144 с. 3.Словарь топонимов Кыргызстана. –Б.: 2013. (в соавторстве К. Алымкуловым и Ю. Беляком). 4.Айрым орток түрк лексикалык бирдиктериндеги маанилик жылыштар (кыргыз, казак тилдеринин мисалында). – Материалы международной научно-практической конференции на тему: “Казахское ханство на стыке тысячелетий: историческая преемственность и современный период”. 1-том. Таразский ГУ им. М.Х.Дулати. –Тараз, 2015. С. 363-365. 5.Об односложных корнях в тюркских языках. –В кн.: Сохранение и развитие языков и культур коренных народов Сибири. // материалы IV Международной научно-практической конференции (Абакан, Республика Хакасия, 19-20 мая 2016г.) – Абакан, 2016. –С. 97-104.

Диссертациялык кеңештин эксперттик комиссиясы, сунуш кылынган документтерди карап чыгып, И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетине жана Ж.Баласагын атындагы улуттук университетине караштуу Д. 13.16.527 диссертациялык кеңешине 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз тили) адистиги боюнча педагогика илимдеринин доктору окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн, Чокошева Бурулкан Сапаровнанын “Башталгыч класстарда кыргыз тилин текстке байланыштуу окутуунун технологиясын моделдештирүү” деген темадагы диссертациясын кабыл алууну сунуш кылат.

Эксперттик комиссиянын төрайымы:
педагогика илимдеринин доктору,
профессор

Батаканова С.Т.

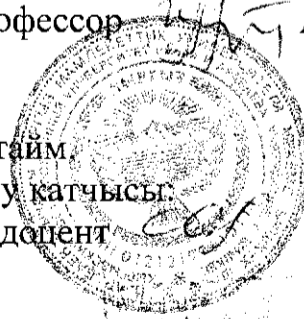
Комиссиянын мүчөлөрү:
Педагогика илимдеринин доктору

Сакиева С.С.

Педагогика илимдеринин доктору, профессор

Абдувалиев И.А.

Комиссия мүчөлөрүнүн колун тастыктайм.
Диссертациялык кеңештин окумуштуу катчысы:
педагогика илимдеринин кандидаты, доцент

Омурбаева Д.К.